

Rigsdagstidende.

1855.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 29.

Sjette Session's anden Samling.

17de Møde.

Lørdagen den 27de Januar.

(Fortf.)

Winther: Jeg kan ikke andet end glæde mig over den Kritik, som dette Lovforslags Uklarhed baade med Hensyn til Diemed og Midler har fundet af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen). Jeg troer, at han paa en saa slaaende og sagkyndig Maade har vist, at dette Lovforslag for en stor Deel støtter sig paa Ufendskab til det, hvorom Taler er, og at Motiverne indeholde en saadan Mængde af Floskler, at det ikke vil være nødvendigt at opholde sig længe derved; thi det, som den ærede Cultusminister idag anførte imod ham, forekommer mig ikke at kunne svække det af ham Fremførte. Det er altid godt, at slikt Floskelvæsen bliver tilbørligt tilbagevisti, især naar det fremtræder med stor Fordringsfuldhed.

Alligevel troer jeg, at Lovforslaget i sig selv bestræber sig for Noget, som, naar det blev valgt bedre Midler til at udføre det, kunde blive godt, og at det sigter til et retfærdigt Formaalets Opfyldelse.

Jeg troer derfor, at dette Forslag bør nyde videre Fremme, da jeg anseer det for ønskeligt, at der udkommer en Lov paa dette Grundlag, og da den samme ærede Rigsdagsmand tillige har vist, i hvad Retning Forandringer maatte gjøres, og har paavist bestemte Midler, hvorved det rette Diemed kunde naaes. Han traf vistnok det Rette, fordi han forlangte det Nødvendige, idet han vilde have, at den Modenhed, som skulde frembringes ved den her foreslaaede Underviisning, skulde være en virkelig Modenhed, ikke en Titelmødenhed, — men en

saadan, at derpaa kunde bygges videre ved en virkelig Fagdannelse. Naar vi følge den Anviisning, han her har givet, troer jeg, at der kan komme noget Godt ud af Forslaget.

Men jeg sagde tillige, at dette Lovforslag tilsigtede et retfærdigt Formaal; thi det tilsigter at deelagtiggjøre en større Mængde i den høiere Underviisnings Goder, og jeg kalder dette retfærdigt, fordi der ingen Tvivl er om, at de Midler, hvorved de nuværende lærde Skoler fremmes, fra først af have været bestemte til at udbrede høiere Underviisning i en langt videre Kred end blot til dem, der høre til det, man plier at kalde det latinste Laug. I Lovforslagets Motiver er der gjort opmærksom paa, at man aldrig har tabt dette Formaal af Syne, om det endog er gaaet saaledes, at det specielle lærde Moment er blevet utilbørligt begunstiget paa det andet Formaalets Bekostning; hermed sigter jeg til det, der er udtalt Pag. 13 i Lovforslagets Motiver.

En anden æret Rigsdagsmand (Opfermann) har ogsaa idag gjort opmærksom paa en meget vigtig Omstændighed, idet han har sagt, at der er en Bestræbelse efter at komme til een almindelig forberedende høiere Underviisning, og han talte om, at der havde været opløst Tvivl om, hvorvidt noget Saadant var muligt. Men af selve de Gjenstandes Beskaffenhed han anførte idag, ligesom ogsaa af hvad den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds omtalte forrige Gang, fremgaaer det, (naar jeg tager de to Retninger, hvori den høiere Underviisning kan gaae, nemlig den reale og den saakaldte lærde,) at i det ene Tilfælde kan en nøiagtig Opfattelse af disse Fag selv ikke foregaae i en saa ung Alder som den, der er nævnt i Lovforslaget; med Hensyn til den anden Retning bemærkede